

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Horizon Jeugdzorg en Onderwijs,

Hestia en Hand in Hand,

JeugdzorgPlus te Alphen aan den Rijn

Utrecht, januari 2021

Missie

Elk kind een veilig thuis en een gezonde ontwikkeling

Samenvatting

Op 30 november 2020 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, toezicht uitgevoerd bij Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, Hestia en Hand in Hand, JeugdzorgPlus te Alphen aan den Rijn (hierna Hestia en Hand in Hand). Doel van het toezicht was om te bepalen of Hestia en Hand in Hand verantwoorde jeugdhulp bieden. Het toezicht maakt onderdeel uit van een reeks bezoeken aan JeugdzorgPlus-locaties van meerdere instellingen naar aanleiding van diverse signalen uit eerder toezicht en meldingen.

Het toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: inspectie) is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. De inspectie heeft een set van 13 kernverwachtingen voor gesloten jeugdhulp getoetst.

Hestia voldeed op het moment van het toezicht aan 11 van de 13 onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd.

Hand in Hand voldeed op het moment van toezicht aan 12 van de 13 onderzochte verwachtingen.

De inspectie verwacht dat Horizon maatregelen neemt om aan alle verwachtingen voor het bieden van verantwoorde hulp te voldoen. Uit het toezicht blijkt dat bij Hestia en Hand in Hand op het moment van toezicht verantwoorde hulp wordt geboden.

Verbetering bij Hestia is nodig op de volgende verwachtingen:

- De leefomgeving is schoon, passend en veilig.
- De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.

Hiernaast formuleert de inspectie aandachtspunten voor Hestia op de volgende verwachtingen:

- Professionals zetten de hulp tijdig in.
- Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.
- Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures.

Verbetering bij Hand in Hand is nodig op de volgende verwachting:

- Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.

Hiernaast formuleert de inspectie aandachtspunten voor Hand in Hand op de volgende verwachtingen:

- Professionals zetten de hulp tijdig in.
- De leefomgeving is schoon, passend en veilig.

De inspectie verwacht dat Horizon genoemde verbeter- en aandachtspunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Het verbeterplan moet vóór 2 februari 2021 aan de inspectie worden verzonden. Op basis van het verbeterplan bepaalt de inspectie het vervolgtoezicht.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Bevindingen.....	5
	Thema 1: Uitvoering hulpverlening.....	5
	Thema 2: Veiligheid	7
	Thema 3: Leefklimaat.....	8
	Thema 5: Bestuurlijke organisatie.....	9
3	Vervolg	11
	Bijlage - Verantwoording.....	13

1 Inleiding

Op 30 november 2020 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, toezicht uitgevoerd bij Horizon Jeugdzorg en Onderwijs, Hestia en Hand in Hand, JeugdzorgPlus te Alphen aan den Rijn. Doel van het toezicht was om te bepalen of Hestia en Hand in Hand verantwoorde jeugdhulp bieden. Het toezicht maakt onderdeel uit van een reeks bezoeken aan JeugdzorgPlus-locaties van meerdere instellingen naar aanleiding van diverse signalen uit eerder toezicht en meldingen.

Beschrijving Horizon, locaties Hestia en Hand in Hand

Horizon is een werkmaatschappij van iHUB en is een jeugdzorgaanbieder die open en gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus), speciaal onderwijs en pleegzorg biedt vanuit verschillende locaties. Daarnaast biedt Horizon ambulante zorg: persoonlijke zorg op school, thuis of ergens anders. Ook heeft Horizon een academie, waar trainingen aan medewerkers worden gegeven.

Hestia en Hand in Hand zijn locaties voor gesloten jeugdzorg voor jeugdigen van twaalf jaar tot achttien jaar in Alphen aan den Rijn. De JeugdzorgPlus groepen van Hestia en Hand in Hand zijn gevestigd in woningen op het terrein van Rijnhove, waar ook open behandelgroepen, Gezin Totaal, gezinshuizen en een kamertrainingscentrum gevestigd zijn. Daarnaast zijn op het terrein locaties van het Rijnstroomcollege; de interne school Noorderpark en de Hestiaschool.

De Hestia groepen zijn in de zomer van 2019 verhuisd van Rotterdam naar Alphen aan de Rijn. Hestia biedt gesloten jeugdhulp in twee groepen met ieder negen plaatsen voor meisjes. Hestia is gespecialiseerd in problematiek bij meisjes met betrekking tot geweld in afhankelijkheidsrelaties. Naast twee gesloten groepen zijn op de locatie Rijnhove ook twee open groepen voor meisjes met deze problematiek, waar een gespecialiseerde behandeling wordt aangeboden die op landelijk niveau (LTA) wordt ingekocht.

Hand in Hand is een 'besloten' JeugdzorgPlus voorziening waar jeugdigen leren omgaan met meer vrijheden en verantwoordelijkheid en behandeling gericht is op re-integratie in de maatschappij. Hand in Hand heeft twee groepen met ieder plek voor 10 jeugdigen. Het merendeel van de jeugdigen bij Hand in Hand heeft eerder behandeling gekregen in een andere JeugdzorgPlus voorziening van Horizon, zoals bijvoorbeeld 't Anker in Harreveld.

De groepen van Hestia en Hand in Hand zijn gevestigd in ruime woonhuizen, die beschikken over een woonkamer met open keuken en tien slaapkamers.

Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Het toetsingskader bestaat uit vijf thema's: Uitvoering hulp, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Bestuurlijke organisatie. Elk thema is uitgewerkt in een aantal verwachtingen. Voor het toezicht naar de JeugdzorgPlus zijn dertien kernverwachtingen geselecteerd, die de inspectie heeft getoetst.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd aan de hand van vier thema's uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd: Uitvoering hulpverlening, Veiligheid, Leefklimaat en Bestuurlijke organisatie. Deze thema's zijn onderverdeeld in criteria waar verwachtingen onder vallen. Per verwachting geeft de inspectie een oordeel. Als de verwachting als onvoldoende is beoordeeld geeft de inspectie een toelichting. Wanneer het oordeel voldoende is, maar de inspectie op grond van de bevindingen van mening is dat er reden is voor verbetering, benoemt de inspectie een aandachtspunt.

V	Voldoende
O	Onvoldoende
N.B.	Niet beoordeeld

Thema 1: Uitvoering hulpverlening

1.1. Professionals bieden passende hulp

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
1.1.1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkelingstaken van de jeugdigen en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V	V

1.2. Professionals werken volgens professionele standaarden

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
1.2.1	Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.	V	V
1.2.2	Professionals werken doelgericht en planmatig.	V	V

1.2.3	Professionals zetten de hulp tijdig in.	V	V
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>Jeugdigen die bij Hestia en Hand in Hand geplaatst worden kunnen tijdig gebruik maken van een ruim aanbod aan trainingen en therapieën, die Horizon intern aanbiedt. Volgens de medewerkers verloopt de doorplaatsing van de gesloten naar de open Hestia groepen goed en gefaseerd.</p> <p><i>Aandachtspunten</i></p> <p>Voor een deel van de jeugdigen bij Hand in Hand is externe therapie geïndiceerd, voor deze therapieën zijn de wachttijden volgens de medewerkers vaak lang. Ook zijn er lange wachttijden bij vervolgplaatsen, zoals kamertrainingscentra. Jeugdigen geven aan dat het regelmatig voorkomt dat een gesloten machtiging verlengd wordt, omdat er nog geen vervolgplek beschikbaar is. Ook de medewerkers van Hestia geven aan dat doorplaatsen voor een deel van de jeugdigen lastig is door wachtlijsten bij vervolgplekken in de regio van het netwerk.</p>		

1.3. Professionals betrekken jeugdigen en hun ouders bij de hulp

	Verwachting	Oordeel	
1.3.3	Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.	V	V
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>Uit de gesprekken met medewerkers en jeugdigen wordt duidelijk dat de medewerkers van Hand in Hand en het merendeel van de medewerkers van Hestia jeugdigen en hun ouders met respect behandelen en serieus nemen.</p> <p><i>Aandachtspunt</i></p> <p>Jeugdigen van Hestia geven aan dat zij zich onvoldoende gehoord voelen door het management van Horizon. De jeugdigen vertellen dat er veel achterstallig onderhoud was op de groep en dat hier ondanks vele malen aangeven niets mee gedaan werd. Volgens de jeugdigen is de groep wel opgeknapt, nadat bekend werd dat de inspectie op bezoek kwam. Jeugdigen voelen zich hierdoor niet serieus genomen.</p> <p>Enkele jeugdigen geven aan dat hun mentor te weinig voor hen regelt en te weinig aandacht heeft door werkzaamheden op het kantoor.</p>		

1.5. Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen verantwoord toe

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
1.5.3	Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures.	V	V
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>Bij Hand in Hand worden volgens de jeugdigen en de medewerkers nauwelijks vrijheidsbeperkende maatregelen ingezet. Afzonderen en vastpakken/vasthouden komt niet voor. Ook bij Hestia worden in vergelijking met andere JeugdzorgPlus locaties relatief weinig vrijheidsbeperkende maatregelen in gezet, hoewel uit de gesprekken met medewerkers blijkt dat periodiek fysiek ingegrepen moet worden.</p> <p><i>Aandachtpunten</i></p> <p>Uit de gesprekken met medewerkers en jeugdigen blijkt dat de dagstructuur bij Hestia repressieve elementen bevat, bijvoorbeeld dat jeugdigen een uur eerder naar hun kamer moeten, als zij hun My Box vergeten mee te nemen naar het groepsmoment.</p> <p>Zowel voor Hestia als voor Hand in Hand is verder een aandachtspunt dat zij gebruik maken van vaste kamermomenten en deursignalering voor alle jeugdigen. De inspectie verwacht dat zowel eventuele kamermomenten, als het gebruik van deursignalering maatwerk is en alleen wordt toegepast als is afgewogen dat dit in het belang is van een individuele jeugdige. De inspectie ziet het als positief dat Hand in Hand en Hestia de vaste kamermomenten momenteel evalueren.</p>		
1.5.4	Professionals zijn in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen getraind.	V	V

Thema 2: Veiligheid

2.1. Professionals houden goed zicht op de veiligheid van jeugdigen

	Verwachting	Oordeel	
2.1.1	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.	V	V
2.1.2	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	V	V

Thema 3: Leefklimaat

3.1. De fysieke leefomgeving is van goede kwaliteit

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
3.1.1	De leefomgeving is schoon, passend en veilig.	O	V
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>Bij de Hand in Hand groepen geven medewerkers en jeugdigen aan dat de leefomgeving past bij de doelgroep.</p> <p>Bij Hestia zijn zoals hierboven omschreven de leefgroepen voor de komst van de inspectie opgeknapt. Desondanks scoort de inspectie deze verwachting onvoldoende, omdat de inspectie tijdens de rondleiding in één slaapkamer lekkage in het plafond en op de muren en schimmel op de kozijnen zag. Verder hingen op meerdere slaapkamers gordijnen los. Volgens de jeugdigen is er sprake van lekkage in meerdere slaapkamers en in de keuken en werd er in een slaapkamer een laken als gordijn opgehangen. Eén slaapkamer werd vlak voor de komst van de inspectie uit gebruik genomen.</p> <p><i>Aandachtspunt Hand in Hand</i></p> <p>De inspectie zag tijdens de rondleiding dat de vloer in de huiskamer van beide Hand in Hand groepen oud en beschadigd is, waardoor de hele huiskamer een onverzorgde uitstraling krijgt.</p>		

3.2. Het leefklimaat is passend bij de jeugdigen

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
3.2.3	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.	V	O
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>De jeugdigen van Hestia volgen een onderwijs-zorg arrangement op maat op de interne afdeling van het Rijnstroom College. Na lestijd volgen de jeugdigen</p>		

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
	<p>dagelijks een programma met activiteiten en workshops, dat door school en Hestia samen wordt gegeven.</p> <p>De inspectie scoort deze verwachting voor Hand in Hand onvoldoende, omdat medewerkers en jeugdigen vertellen dat een kwart van de jeugdigen die bij Hand in Hand verblijven geen passende dagbesteding heeft. Voor een deel van de jeugdigen sluit het aanbod van onderwijs onvoldoende aan bij wat de jeugdige nodig heeft en bij het onderwijs dat de jeugdige volgde in een voorgaande instelling. Verder geven jeugdigen aan dat het hen niet lukt om een stageplaats te vinden, waardoor zij slechts twee dagen per week een dagbesteding hebben. Medewerkers vertellen dat het hebben van een dagbesteding een voorwaarde is om bij Hand in Hand te komen, maar in de praktijk worden ook jeugdigen zonder dagbesteding geplaatst. Hierdoor komt het voor dat jeugdigen soms een paar weken op de groep zitten zonder dagbesteding.</p>		

Thema 5: Bestuurlijke organisatie

5.2. De aanbieder zet gekwalificeerde professionals in

	Verwachting	Oordeel Hestia	Oordeel HiH
5.2.2	De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.	O	V
	<p><i>Toelichting</i></p> <p>Voor Hestia scoort de inspectie deze verwachting onvoldoende, omdat uit interviews met directie en medewerkers blijkt dat de twee teams van Hestia nog niet compleet zijn en dat het vaste team grotendeels bestaat uit medewerkers met weinig werkervaring in de jeugdzorg. Dit maakt dat zij niet altijd voldoende zijn toegerust om te werken met jeugdigen met complexe problematiek.</p> <p>Daarbij hebben niet alle medewerkers de noodzakelijke trainingen afgerond. De nieuwe medewerkers bij Hestia zijn slechts deels getraind in de Hestia methodiek. Door Covid-19 heeft een deel van de medewerkers van Hestia een</p>		

	online training in het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen van drie dagen gehad in plaats van vier dagen.		
5.2.3	De aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.	V	V

3 Vervolg

Hestia voldeed op het moment van het toezicht aan 11 van de 13 onderzochte verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd.

Hand in Hand voldeed op het moment van toezicht aan 12 van de 13 onderzochte verwachtingen.

De inspectie verwacht dat Horizon maatregelen neemt om aan alle verwachtingen voor het bieden van verantwoorde hulp te voldoen. Uit het toezicht blijkt dat bij Hestia en Hand in Hand op het moment van toezicht verantwoorde hulp wordt geboden.

Verbetering bij Hestia is nodig op de volgende verwachtingen:

- De leefomgeving is schoon, passend en veilig.
- De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.

Hiernaast formuleert de inspectie aandachtspunten voor Hestia op de volgende verwachtingen:

- Professionals zetten de hulp tijdig in.
- Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.
- Professionals passen vrijheidsbeperkende maatregelen toe conform de geldende instructies en procedures

Verbetering bij Hand in Hand is nodig op de volgende verwachting:

- Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.

Hiernaast formuleert de inspectie aandachtspunten voor Hand in Hand op de volgende verwachtingen:

- Professionals zetten de hulp tijdig in.
- De leefomgeving is schoon, passend en veilig.

De inspectie verwacht dat Horizon genoemde verbeter- en aandachtspunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Het

verbeterplan moet vóór 2 februari 2021 aan de inspectie worden verzonden. Op basis van het verbeterplan bepaalt de inspectie het vervolgtoezicht.

Bijlage - Verantwoording

De inspectie voerde, met inachtneming van de RIVM-richtlijnen, het toezicht bij Hestia en Hand in Hand uit op 30 november 2020. Het toezicht bevatte onaangekondigde elementen, zoals een selectie van geïnterviewde jeugdigen.

Om tot een gefundeerd oordeel te komen, heeft de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen gebruikt. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Bij het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een rondleiding door de vier gesloten groepen
- Een gesprek met de locatiemanager, de kwaliteitsmedewerker en de regiomanager
- Interviews met in totaal acht jeugdigen
- Drie interviews met in totaal zeven pedagogisch medewerkers
- Twee interviews met ieder een afdelingscoördinator en een werkbegeleider
- Twee interviews met ieder twee gedragswetenschappers
- Een interview met de trajectbegeleider en de gezinsbegeleider
- Een interview met de schoolleider, de intern begeleider en de gedragswetenschapper van de school.
- Een interview met de psychomotore therapeut en de creatieve therapeut.
- De door Horizon verstrekte documenten, waaronder het AKJ jaarverslag, het leef- en werkklimaat onderzoek en een medewerkers overzicht.

www.igj.nl